

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

11. jaanuar 2024*

Apellatsioonkaebus – Dumping – Hiinast pärit teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide impordile kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu laiendamine nende detailide Malaisiast lähtuvale impordile – 3. juuli 2019. aasta kohtuotsuse Eurobolt (C-644/17, EU:C:2019:555) täitmine – Lõpliku dumpinguvastase tollimaksu uuesti kehtestamine – Rakendusmäärus (EL) 2020/611 – Kehtivus

Kohtuasjas C-517/22 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 2. augustil 2022 esitatud apellatsioonkaebus,

Eurobolt BV, asukoht 's-Heerenberg (Madalmaad),

Fabory Nederland BV, asukoht Tilburg (Madalmaad),

ASF Fischer BV, asukoht Lelystad (Madalmaad),

esindajad: *advocaten* B. Natens ja A. Willems,

apellandid,

teised menetlusosalised:

Stafa Group BV, asukoht Maarheeze (Madalmaad),

hageja esimeses kohtuastmes,

Euroopa Komisjon, esindajad: M. Bruti Liberati, G. Luengo ja T. Maxian Rusche,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja president K. Jürimäe (ettekandja), Euroopa Kohtu president K. Lenaerts kolmanda koja kohtuniku ülesannetes, kohtunikud N. Piçarra, N. Jääskinen ja M. Gavalec,

kohtujurist: N. Emiliou,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

kohtusekretär: ametnik A. Lamote,

arvestades kirjalikku menetlust ja 6. juuli 2023. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 7. septembri 2023. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Oma apellatsioonkaebuses paluvad Eurobolt BV, Fabory Nederland BV ja ASF Fischer BV tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 18. mai 2022. aasta otsuse Eurobolt jt vs. komisjon (T-479/20, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2022:304), millega jäeti rahuldamata nende hagi nõudega tühistada komisjoni 30. aprilli 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/611, millega kehtestatakse uuesti teatavate Hiina Rahvavabariigist pärit rauast või terasest kinnitusdetailide impordi suhtes nõukogu määrusega (EÜ) nr 91/2009 kehtestatud lõplik dumpinguvastane tollimaks teatavate Malaisiast lähetatud rauast või terasest kinnitusdetailide impordi suhtes, olenemata sellest, kas need deklareeritakse Malaisiast pärinevatena või mitte (ELT 2020, L 141, lk 1; edaspidi „vaidlusalune määrus“).

Õiguslik raamistik

Määrus (EL) nr 952/2013

- 2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT 2013, L 269, lk 1; edaspidi „tolliseadustik“), artikli 116 lõike 1 esimeses lõigus on sätestatud:

„Käesolevas jaos sätestatud tingimuste kohaselt tuleb impordi- või eksporditollimaksu summad tagasi maksta või neid vähendada järgmistel põhjustel:

- a) enam määratud impordi- või eksporditollimaksu summad;
- b) defektne kaup või lepingu tingimustele mittevastav kaup;
- c) pädevate asutuste eksimus;
- d) õigluse põhimõte.“

Määrused (EÜ) nr 384/96, (EÜ) nr 1225/2009 ja (EL) 2016/1036

- 3 Põhikohtuasjas kõne all olevad asjaolud esinesid ja vaidlusalused õigusaktid kehtestati ajal, mil liidu dumpinguvastaste meetmete võtmine oli reguleeritud esialgu nõukogu 22. detsembri 1995. aasta määrusega (EÜ) nr 384/96 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed (EÜT 1996, L 56, lk 1; ELT eriväljaanne 11/10, lk 45; muudetud nõukogu 21. detsembri 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 2117/2005 (ELT 2005, L 340, lk 17)), seejärel nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 1225/2009 kaitse kohta

dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed (ELT 2009, L 343, lk 51; muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2014. aasta määrusega (EL) nr 37/2014 (ELT 2014, L 18, lk 1); edaspidi „määrus nr 1225/2009“), ning lõpuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrusega (EL) 2016/1036 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (ELT 2016, L 176, lk 21).

- 4 Määruse nr 1225/2009 artikli 15 „Konsultatsioonid“ lõigetes 1 ja 2 oli enne määrusega nr 37/2014 tehtud muudatust sätestatud:

„1. Kõik käesolevas määruses ettenähtud konsultatsioonid toimuvad nõuandekomitees, mis koosneb iga liikmesriigi esindajatest ja mille eesistujaks on [Euroopa Komisjoni] esindaja. Konsultatsioonid toimuvad viivitamata liikmesriigi taotlusel või komisjoni algatusel ning igal juhul aja jooksul, mis võimaldab käesolevas määruses ettenähtud tähtaegadest kinni pidada.

2. Komitee tuleb kokku eesistuja kutsel. Eesistuja annab liikmesriikidele võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt 10 tööpäeva enne kohtumist, kogu asjakohase teabe.“

- 5 Määruse 2016/1036 artikli 25 kohaselt jõustus see määrus 20. juulil 2016. Määruse artikli 24 esimese lõigu kohaselt tunnistati kehtetuks määrus nr 1225/2009.

- 6 Määruse 2016/1036 artikli 9 lõike 4 esimeses lõigus on samas sõnastuses kui määruse nr 1225/2009 artikli 9 lõike 4 esimeses ja teises lauses sätestatud:

„Kui faktide põhjal tuvastatakse lõplikult dumpingu ja sellest tuleneva kahju esinemine ning kui liidu huvid nõuavad sekkumist vastavalt artiklile 21, kehtestab komisjon lõpliku dumpinguvastase tollimaksu, toimides kooskõlas artikli 15 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Kui on kehtestatud ajutised tollimaksud, algatab komisjon kõnealuse menetluse hiljemalt üks kuu enne ajutiste tollimaksude aegumist.“

- 7 Määruse 2016/1036 artikli 10 „Tagasiulatuvus“ lõikes 1 on määruse nr 1225/2009 artikli 10 lõikega 1 sisuliselt identses sõnastuses sätestatud:

„Ajutisi meetmeid võetakse ja dumpinguvastaseid tollimakse kohaldatakse üksnes nende toodete suhtes, mis lastakse vabasse ringlusesse pärast artikli 7 lõike 1 alusel või, olenevalt olukorrast, artikli 9 lõike 4 alusel võetud meetme jõustumist, kui käesolevas määruses sätestatud eranditest ei tulene teisiti.“

- 8 Määruse 2016/1036 artikli 13 „Kõrvalehoidmine“ lõigetes 1 ja 3 on määruse nr 1225/2009 artikli 13 lõigetega 1 ja 3 identses sõnastuses sätestatud:

„1. Käesoleva määruse alusel kehtestatud dumpinguvastaseid tollimakse võib laiendada kolmandatest riikidest pärineva samasuguse toote või sellega võrreldes väheseid muudatusi sisaldava toote impordile või vähesel määral muudetud samasuguse toote impordile riigist, kus meetmeid kohaldatakse, või selle toote osade impordile, kui esineb kehtivatest meetmetest kõrvalehoidmine.

[...]

3. Uurimine algatatakse käesoleva artikli kohaselt komisjoni algatusel või liikmesriigi või huvitatud isikute taotlusel, kui on olemas piisavalt tõendeid lõikes 1 sätestatud asjaolude kohta.

Uurimine algatatakse komisjoni määrusega, millega võib anda tolliasutustele ka korralduse nõuda impordi registreerimist artikli 14 lõike 5 kohaselt või nõuda tagatist. [...]

[...]

Kui lõplikult tuvastatud faktid õigustavad meetmete kohaldamisala laiendamist, teeb seda komisjon, toimides kooskõlas artikli 15 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Laiendamine jõustub kuupäevast, mil artikli 14 lõike 5 kohaselt kehtestati registreerimise nõue või hakati nõudma tagatist. Käesoleva määruse asjakohaseid menetlussätteid, mis käsitlevad uurimiste algatamist ja läbiviimist, kohaldatakse käesoleva artikli alusel.“

- 9 Määruse 2016/1036 artikli 14 lõigetes 1 ja 5, mis vastavad määruse nr 1225/2009 artikli 14 lõigetele 1 ja 5, on sätestatud:

„1. Ajutised või lõplikud dumpinguvastased tollimaksud kehtestatakse määrusega ja neid nõuavad sisse liikmesriigid sellises vormis ja ulatuses ning nende kriteeriumide alusel, nagu seal sätestatud on. Selliseid tollimakse nõutakse sisse muudest impordi suhtes kehtivatest tollimaksudest, maksudest ja tasudest sõltumatult.

[...]

5. Komisjon võib pärast liikmesriikide õigeaegset teavitamist anda tolliasutustele korralduse võtta impordi registreerimiseks kohaseid meetmeid, et selle impordi suhtes saaks edaspidi alates registreerimise kuupäevast meetmeid kohaldada. [...] Registreerimine algatatakse määrusega, milles näidatakse selle meetme eesmärk ning vajaduse korral ka võimaliku tulevase kohustuse prognoositav summa. Impordi registreerimise nõue kehtestatakse kõige rohkem üheksaks kuuks.“

- 10 Määruse 2016/1036 artikli 15 „Komiteemenetlus“ lõikes 3 on sätestatud:

„Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta] määruse (EL) nr 182/2011[, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT 2011, L 55, lk 13),] artiklit 5.“

Määrus nr 182/2011

- 11 Määruse nr 182/2011 artiklis 5 „Kontrollimenetlus“ on määruuses nr 1225/2009 kasutatust erinevas sõnastuses sätestatud:

„1. Kui kohaldatakse kontrollimenetlust, esitab komitee oma arvamuse Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõigetes 4 ja 5 sätestatud häälteenamusega ja vajaduse korral, kui akt võetakse vastu komisjoni ettepaneku alusel, [ELTL] artikli 238 lõike 3 kohaselt. Liikmesriikide esindajate hääli komitees arvestatakse kõnealustes artiklites sätestatud viisil.

[...]

5. [...] lõplike dumpinguvastaste meetmete ja tasakaalustusmeetmete eelnõude vastuvõtmise suhtes [kohaldatakse] järgmist korda, juhul kui komitee ei esita arvamust ja komitee liikmed on lihthäälteenamusega rakendusakti eelnõu vastuvõtmise vastu.

Komisjon konsulteerib liikmesriikidega. Kõige varem 14 päeva ja hiljemalt üks kuu pärast komitee koosolekut teavitab komisjon komitee liikmeid nimetatud konsulteerimise tulemustest ja esitab rakendusakti eelnõu apellatsioonikomiteele. Erandina artikli 3 lõikest 7 tuleb apellatsioonikomitee kokku kõige varem 14 päeva ja hiljemalt üks kuu pärast rakendusakti eelnõu esitamist. Apellatsioonikomitee esitab oma arvamuse kooskõlas artikliga 6. Käesolevas lõikes sätestatud tähtjad ei piira vajadust täita asjaomases põhiõigusaktis sätestatud tähtaegu.“

Vaidluse taust

- 12 Vaidluse taust on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–21. Käesoleva apellatsioonkaebuse jaoks võib selle kokku võtta järgmiselt.

Rakendusmäärust (EL) nr 723/2011 puudutav kohtuvaidlus

- 13 Nõukogu tuvastas, et Hiina eksportivad tootjad müüsid liidu turul kinnitusdetailide dumpinguhinnaga, mistõttu võttis ta 26. jaanuaril 2009 vastu määruse (EÜ) nr 91/2009, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks teatavate Hiina Rahvavabariigist pärit rauast või terasest kinnitusdetailide impordi suhtes (ELT 2009, L 29, lk 1).
- 14 Komisjon sai pärast lõpliku dumpinguvastase tollimaksu kehtestamist tõendeid, et nimetatud meetmetest hoitakse kõrvale nii, et kaup laaditakse ümber Malaisias. Seepärast võttis komisjon 27. oktoobril 2010 vastu määruse (EL) nr 966/2010 (ELT 2010, L 282, lk 29), millega algatatakse uurimine seoses võimaliku kõrvalehoidmisega määrusega nr 91/2009 kehtestatud dumpinguvastastest meetmetest teatavate Malaisiast saadetud rauast või terasest kinnitusdetailide impordi kaudu, olenemata sellest, kas tooted on deklareeritud Malaisiast pärinevana või mitte, ning kehtestatakse kõnealuse impordi suhtes registreerimisnõue. Määrusega nr 966/2010 kohustati tolliasutusi muu hulgas võtma nõutavad meetmed liitu suunatud impordi registreerimiseks, nii et juhul, kui uurimise käigus tuvastatakse meetmetest kõrvalehoidmine, saab dumpinguvastase tollimaksu asjakohases summas tagasiulatavalt sisse nõuda alates Malaisiast lähetatud kauba impordi registreerimise kuupäevast.
- 15 Uurimise tulemusel võttis nõukogu vastu 18. juuli 2011. aasta rakendusmääruse (EL) nr 723/2011 (ELT 2011, L 194, lk 6), millega laiendatakse määrusega nr 91/2009 kehtestatud lõplikku dumpinguvastast tollimaksu Malaisiast lähetatud teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide impordile, olenemata sellest, kas need deklareeritakse Malaisiast pärinevana või mitte.
- 16 Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) vaidluste lahendamise organ (edaspidi „WTO vaidluste lahendamise organ“) võttis 28. juulil 2011 vastu apellatsioonikogu aruande ja apellatsioonikogu aruandega muudetud vaekogu aruande juhtumi kohta „Euroopa ühendused: lõplik dumpinguvastane meede teatavate Hiinast pärit rauast või terasest kinnitusdetailide kohta“ (WT/DS 397). WTO vaidluste lahendamise organ järeldas selle alusel eelkõige, et liit on tegutsenud vastuolus WTO dumpinguvastase lepingu teatavate sätetega.
- 17 Pärast seda otsust võttis nõukogu vastu 4. oktoobri 2012. aasta rakendusmääruse (EL) nr 924/2012, millega muudeti määrust nr 91/2009 (ELT 2012, L 275, lk 1), vähendades muu hulgas viimati nimetatud määruses ette nähtud dumpinguvastast tollimaksu.

- 18 Nende eri määrustega ette nähtud meetmed jäeti kehtima täiendavaks viieks aastaks komisjoni 26. märtsi 2015. aasta rakendusmäärusega (EL) 2015/519, millega pärast määruse nr 1225/2009 artikli 11 lõike 2 kohast aegumise läbivaatamist kehtestatakse teatavate Hiina Rahvabariigist pärit rauast või terasest kinnitusdetailide impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks, mida laiendatakse Malaisiast lähetatud teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide impordile, olenemata sellest, kas need deklareeritakse Malaisiast pärinevana või mitte (ELT 2015, L 82, lk 78).
- 19 WTO vaidluste lahendamise organ võttis oma 12. veebruari 2016. aasta otsusega vastu uued aruanded, mis sisaldasid järeldust, et liidu poolt rakendusmäärusega nr 924/2012 võetud meetmed ei ole kooskõlas WTO dumpinguvastase lepingu teatavate sätetega.
- 20 Nende aruannete tõttu võttis komisjon vastu 26. veebruari 2016. aasta rakendusmääruse (EL) 2016/278, millega tunnistatakse kehtetuks teatavate Hiina Rahvabariigist pärit rauast või terasest kinnitusdetailide impordi suhtes kehtestatud lõplik dumpinguvastane tollimaks, mida on laiendatud Malaisiast lähetatud teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide impordile, olenemata sellest, kas need deklareeritakse Malaisiast pärinevatena või mitte (ELT 2016, L 52, lk 24).
- 21 Apellantide Malaisiast lähetatud kinnitusdetailide imporditehingud ajavahemikus, mil komisjon viis läbi meetmetest kõrvalehoidmise uurimise, registreeriti, et asjaomase impordi suhtes saaks kehtestada tollimaksu juhul, kui uurimine kinnitab meetmetest kõrvalehoidmist.
- 22 Madalmaade toll tegi 2012. aasta jaanuarist 2013. aasta oktoobrini ulatunud ajavahemikus maksuotsused, et nõuda sisse dumpinguvastane tollimaks, mida apellandid olid kohustatud tasuma kinnitusdetailide impordilt vastavalt rakendusmäärusele nr 723/2011.
- 23 Kassatsioonkaebuse raames, mille Eurobolt esitas nimetatud rakendusmääruse alusel tasutud dumpinguvastase tollimaksu vaidlustamiseks, esitas Hoge Raad der Nederlanden (Madalmaade kõrgeim kohus) 17. novembril 2017 Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse selle määruse kehtivuse kohta.
- 24 Euroopa Kohus tuvastas 3. juuli 2019. aasta kohtuotsuses Eurobolt (C-644/17, edaspidi „kohtuotsus Eurobolt“, EU:C:2019:555), et rakendusmäärus nr 723/2011 on kehtetu, kuna see oli vastu võetud määruse nr 1225/2009 artikli 15 lõikes 2 ette nähtud olulist menetlusnormi rikkudes.

Kohtuotsuse Eurobolt täitmine

- 25 Pärast kohtuotsuse Eurobolt kuulutamist uuendas komisjon meetmetest kõrvalehoidmise uurimise, et parandada vorminõuetega seotud õigusvastasus, mille Euroopa Kohus oli tuvastanud. Selleks võttis ta vastu 26. augusti 2019. aasta rakendusmääruse (EL) 2019/1374 (ELT 2019, L 223, lk 1), millega pärast kohtuotsust Eurobolt taasalustatakse uurimine seoses rakendusmäärusega nr 723/2011.
- 26 Meetmetest kõrvalehoidmise uurimise uuendamise eesmärk oli saavutada selle kohtuotsuse täitmine nii, et tagatud on kõigi nende menetluslike nõuete järgimine, mis tulenevad määruse nr 1225/2009 artikli 15 lõikes 2 ette nähtud nõuandekomitee menetlusest, mis vahepeal oli asendatud määruse nr 182/2011 artiklis 5 ette nähtud kontrollimenetlusega.

- 27 Eurobolti märkused esitati pädevale komiteele vähemalt 14 päeva enne selle koosolekut. Need märkused ei tinginud muudatuste tegemist komisjoni järeldustes, mille kohaselt tuli uuesti kehtestada esialgsed meetmed Malaisiast lähetatud rauast või terasest kinnitustetailide impordi suhtes, olenemata sellest, kas need detailid deklareeritakse Malaisiast pärinevana või mitte.
- 28 Komisjon võttis 30. aprillil 2020 vastu vaidlusaluse määruse.
- 29 Selle määruse artikli 1 kohaselt kehtestatakse rakendusmääruse nr 723/2011 kohaldamisperioodiks uuesti Malaisiast lähetatud teatavate rauast või terasest, välja arvatud roostevabast terasest kinnitustetailide impordi suhtes määrusega nr 91/2009 kehtestatud dumpinguvastane tollimaks. Vaidlusaluse määruse artiklis 2 on sätestatud, et rakendusmääruse nr 723/2011 alusel tasutud dumpinguvastast tollimaksu ei tagastata ja et pärast kohtuotsust Eurobolt tehtud tagasimaksed nõuavad uuesti sisse ametiasutused, kes tagasimakse tegid.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 30 Apellandid ja Stafa Group BV esitasid vaidlusaluse määruse tühistamise nõudes hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 28. juulil 2020.
- 31 Apellandid ja Stafa Group põhjendasid oma hagi kolme väitega. Esimese väite kohaselt oli vaidlusaluse määrusega selles olulise menetlusnormi rikkumise tagasiulatuvalt parandamisega rikutud ELTL artikleid 264 ja 266 ning tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet. Teise väite kohaselt oli vaidlusalune määrus vastuolus rakendusmääruse 2016/1036 artikli 13 lõikega 1, ELL artikli 5 lõigetega 1 ja 2 ning hea halduse põhimõttega, kuna sellel puudus kehtiv õiguslik alus. Kolmanda väite kohaselt oli vaidlusaluse määrusega rikutud ELL artikli 5 lõikeid 1 ja 2 seetõttu, et keelati tagasimaksmine ja määrati, et tagasimakstud dumpinguvastane tollimaks tuleb uuesti sisse nõuda.
- 32 Komisjon väljendas kahtlust, kas esitatud hagi on ELTL artikli 263 neljanda lõigu teise lauseosa alusel vastuvõetav, vaidlustades selle, et vaidlusalune määrus puudutab apellante ja Stafa Groupi isiklikult. Samuti oli ta seisukohal, et isegi kui hagi on Fabory Netherlandi, ASF Fischeri ja Stafa Groupi puhul ELTL artikli 263 neljanda lõigu kolmandat lauseosa arvestades vastuvõetav, ei ole see nii Eurobolti puhul. Nimelt märkis see institutsioon, et kuna Hoge Raad der Nederlanden (Madalmaade kõrgeim kohus) on sellele äriühingule saadetud maksuteated tühistanud, eeldab viimase osas vaidlusaluse määruse täitmine rakendusmeetmena talle tollivõlast uuesti teatamist.
- 33 Üldkohus leidis siiski, et kõigepealt tuleb analüüsida apellantide ja Stafa Groupi väiteid, ilma et ta peaks enne lahendama tühistamishagi vastuvõetavuse küsimuse, kuivõrd ta luges tühistamishagi igal juhul põhjendamatuks. Vaidlustatud kohtuotsusega lükkas Üldkohus kõik esitatud väited tagasi ja jättis seega hagi tervikuna rahuldamata.

Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

- 34 Apellatsioonkaebuses paluvad apellandid Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
 - tunnistada nende esimeses kohtuastmes esitatud hagi põhjendatuks ja tühistada vaidlusalune määrus neid puudutavas osas ning

- mõista esimese kohtuastme ja apellatsioonimenetluse kohtukulud välja komisjonilt ning jätta komisjoni kohtukulud tema enda kanda.
- 35 Komisjon palub Euroopa Kohtul:
- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja
 - mõista kohtukulud välja apellantidelt.
- 36 Kodukorra artikli 61 lõike 1 alusel palus Euroopa Kohus apellantidel vastata kirjalikult küsimusele nende tühistamiskaebuse vastuvõetavuse kohta. Selle nõude täitsid apellandid selleks määratud tähtaja jooksul.

Apellatsioonkaebus

- 37 Apellandid põhjendavad oma apellatsioonkaebust seitsme väitega, mille kohaselt on Üldkohus väärtalt tõlgendanud ja kohaldanud esiteks ETLT artiklit 266 ja tagasiulatava jõu puudumise põhimõtet sedastusega, et vaidlusaluse määrusega võib tollimaksu tagasiulatavalt uuesti kehtestada ja välistada selle maksu tagasimaksmise; teiseks ETLT artiklit 266 sedastusega, et vaidlusaluse määrusega on võimalik „heastada“ oluliste menetlusnormide rikkumine dumpinguvastases menetluses; kolmandaks ETLT artiklit 266 ja tagasiulatava jõu puudumise põhimõtet sedastusega, et vaidlusaluse määrusega võib „heastada“ kohtuotsuses Eurobolt tuvastatud rikkumise; neljandaks ETLT artikleid 264, 266 ja 296 sedastusega, et komisjon võis õigusvastaselt endale omistada Euroopa Kohtu pädevuse; viiendaks tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet sedastusega, et sellest põhimõttest ei tulene nõue maksta käesoleval juhul tollimaks täielikult tagasi; kuuendaks määruse 2016/1036 artikli 13 lõiget 1, ELL artikli 5 lõikeid 1 ja 2 ning hea halduse põhimõtet sedastusega, et vaidlusaluse määruse õiguslik alus on sobiv, ning seitsmendaks ELL artikli 5 lõikeid 1 ja 2 sedastusega, et vaidlusaluse määrusega võis lõplikult keelata kohtuotsusega Eurobolt tühistatud tollimaksu tagasimaksmise.

Esimene kuni neljas väide

- 38 Esimeses kuni neljandas väites käsitletakse esimese võimalusena ETLT artiklit 266 ja Üldkohtu hinnangut sellele, kuidas komisjon täitis kohtuotsust Eurobolt. Samuti täiendatakse nende eri väidete põhjendamiseks esitatud argumentidega Üldkohtule esimese väite esimese kuni neljanda osa raames esitatud argumente. Neid tuleb analüüsida koos.

Poolte argumendid

- 39 Apellantide väitel on tegemist ETLT artikli 266 (esimene kuni neljas väide), tagasiulatava jõu puudumise põhimõtte (esimene ja kolmas väide) ning ETLT artiklite 264 ja 296 (neljas väide) rikkumisega.
- 40 Neis vaidlustatud kohtuotsuse punktide 40–61, 69–71, 74, 77, 84, 91 ja 99 vastu suunatud väidetes leiavad apellandid 28. mai 2013. aasta kohtuotsusele Abdulrahim vs. nõukogu ja komisjon (C-239/12 P, EU:C:2013:331) tuginedes esiteks sisuliselt, et Üldkohus oleks pidanud tuvastama, et komisjonil puudus vajadus või oli sisuliselt võimatu võtta kohtuotsuse Eurobolt täitmiseks vajalikke meetmeid. Selles kohtuotsuses tuvastatud olulise menetlusnormi rikkumine avaldas

nimelt mõju meetmetest kõrvalehoidmise uurimisele tervikuna, mistõttu ei saa seda heastada. Teiseks tuleneb ELTL artiklist 266 kohustus maksta tagasi juba tasutud tollimaks, mis ei tulenenud seadusest, ent sellest kohustusest mindi mööda vaidlusaluse määruse tagasiulatavalt kohaldamisega, mille Üldkohus ekslikult heaks kiitis. Kolmandaks on vaidlusalusel määruisel tagajärjed üksnes mineviku osas ja vastupidi Üldkohtu järeldusele on see seega tagasiulatava mõjuga. Neljandaks on vaidlusaluse määruse tagajärg kohtuotsuse Eurobolt ajalise mõju kadumine, mis on vastuolus ELTL artikliga 264 Euroopa Kohtule antud ainupädevusega.

- 41 Komisjon palub esimese, teise ja neljanda väite põhjendamata tõttu tagasi lükata. Tema väitel ei saa kolmas väide olla edukas, kuna see põhineb ekslikul eeldusel, et vaidlusalune määrus on tagasiulatava mõjuga. Igal juhul on komisjon arvamusel, et isegi kui see on nii, on määruse puhul täidetud sellise tagasiulatava mõju põhjendamisele kohtupraktikas seatud tingimused.

Euroopa Kohtu hinnang

- 42 Apellatsioonkaebuse esimese kuni neljanda väitega vaidlustavad apellandid sisuliselt Üldkohtu hinnangu sellele, kuidas komisjon täitis kohtuotsust Eurobolt, võttes selle täitmiseks lõppastmes vastu vaidlusaluse määruse.
- 43 Esiteks tuleb meenutada, et ELTL artikli 266 esimeses lõigus on sätestatud, et „[i]nstitutsioonilt, [...] kelle õigusakt on tunnistatud tühiseks [...], nõutakse Euroopa [Kohtu] otsuse täitmiseks vajalike meetmete võtmist“.
- 44 Järelikult on siis, kui Euroopa Kohus on ELTL artikli 267 alusel algatatud menetluses tuvastanud liidu õigusakti kehtetuse, sellekohase kohtuotsuse õiguslik tagajärg asjaomasel institutsioonil tekkiv kohustus võtta tuvastatud õigusvastasuse kõrvaldamiseks vajalikud meetmed, kuna ELTL artiklis 266 seoses tühistamise ette nägeva kohtuotsusega sätestatud kohustus on analoogia alusel kohaldatav ka sellise kohtuotsuse suhtes, millega tunnistatakse kehtetuks liidu õigusakt (vt selle kohta 29. juuni 1988. aasta kohtuotsus Van Landschoot, 300/86, EU:C:1988:342, punkt 22, ning 9. septembri 2008. aasta kohtuotsus FIAMM jt vs. nõukogu ja komisjon, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, punkt 123). Asjaomasel institutsioonil on võetavate meetmete valikul siiski ulatuslik kaalutusõigus, tingimusel et võetavad meetmed on kooskõlas asjaomase kohtuotsuse resolutsiooniga ja selle põhjendustega (28. jaanuari 2016. aasta kohtuotsus CM Eurologistik ja GLS, C-283/14 ja C-284/14, EU:C:2016:57, punkt 76, ning 15. märtsi 2018. aasta kohtuotsus Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, punkt 87). Ulatuslikku kaalutusõigust arvestades võib nende meetmete õiguspärasust mõjutada üksnes see, kui meetmed on taotletava eesmärgi saavutamiseks ilmselgelt sobimatud (15. märtsi 2018. aasta kohtuotsus Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, punkt 88).
- 45 Lisaks tuleb arvesse võtta, et ehkki Euroopa Kohus võis silmas pidada olukorda, kus tühistatud akti vastu võtnud institutsioonil on asjaolude tõttu võimatu täita kohustust võtta tühistava kohtuotsuse täitmiseks vajalikud meetmed (vt selle kohta 5. märtsi 1980. aasta kohtuotsus Könecke Fleischwarenfabrik vs. komisjon, 76/79, EU:C:1980:68, punkt 9, ja 28. mai 2013. aasta kohtuotsus Abdulrahim vs. nõukogu ja komisjon, C-239/12 P, EU:C:2013:331, punktid 64 ja 80), ei ole apellandid käesolevas asjas kuidagi tõendanud, et komisjonil ei olnud vaja või oli sisuliselt võimatu võtta mis tahes meetmeid kohtuotsuse Eurobolt täitmiseks.
- 46 Seega leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 49 ja 77 õigesti, et komisjon oli ELTL artikli 266 alusel kohustatud võtma kohtuotsuse Eurobolt täitmiseks vajalikud meetmed.

- 47 Lisaks on vaieldamatu, et tühistatud akti vastu võtnud institutsioonil on ELTL artikli 266 alusel üksnes kohustus võtta tühistava kohtuotsuse täitmiseks vajalikke meetmeid ning liidu akti tühistamine ei mõjuta tingimata seda ettevalmistavaid akte (28. jaanuari 2016. aasta kohtuotsus CM Eurologistik ja GLS, C-283/14 ja C-284/14, EU:C:2016:57, punkt 50 ning seal viidatud kohtupraktika). Sama kehtib analoogia alusel ka sellise Euroopa Kohtu otsuse täitmise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks liidu akt. Järelikult võib see institutsioon – välja arvatud juhul, kui tuvastatud rikkumine tingib kogu menetluse tühisuse – varasema tühistatud või kehtetuks tunnistatud akti asendava akti vastuvõtmiseks uuendada menetluse täpselt sellest etapist alates, milles asjaomane rikkumine toimus (12. novembri 1998. aasta kohtuotsus Hispaania vs. komisjon, C-415/96, EU:C:1998:533, punkt 31; 3. oktoobri 2000. aasta kohtuotsus Industrie des poudres sphériques vs. nõukogu, C-458/98 P, EU:C:2000:531, punkt 82, ja 15. märtsi 2018. aasta kohtuotsus Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, punkt 74).
- 48 Käesoleval juhul seisnes Euroopa Kohtu otsuses Eurobolt tuvastatud rikkumine selles, et märkusi, mille Eurobolt kui huvitatud isik esitas vastuseks järeldustele, mille komisjon oli teinud määruse nr 1225/2009 artikli 13 alusel algatatud meetmetest kõrvalehoidmise uurimises, ei edastatud selle määrusega loodud nõuandekomiteele hiljemalt kümnendal tööpäeval enne komitee koosolekut, rikkudes nii viidatud määruse artikli 15 lõiget 2.
- 49 Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 47 tõdes, ei saanud selline rikkumine iseenesest mõjutada menetlust tervikuna. Nimelt on nimetatud määruse artikli 15 lõikes 2 ette nähtud tähtaja eesmärk anda nõuandekomiteesse kuuluvatele liikmesriikide esindajatele piisavalt aega, et enne komitee koosolekut asjakohane teave rahulikult läbi vaadata ja kujundada seisukoht oma asjaomaste huvide kaitsmise eesmärgil. Üldisemalt on selle tähtaja eesmärk tagada, et nõuandekomiteel on võimalik nõuetekohaselt arvesse võtta teavet ja märkusi, mille huvitatud isikud on uurimise käigus esitanud (vt selle kohta kohtuotsus Eurobolt, punktid 48–51).
- 50 Seega ei saanud see eeskirjade rikkumine – ehkki asjaomase tähtaja järgimata jätmine võis mõjutada rakendusmääruse nr 723/2011 vastuvõtmisele eelnenud lõpliku dumpinguvastase tollimaksu laiendamise menetluse järgnevaid etappe – seevastu mõjutada otsustamisprotsessi varasemaid etappe. Järelikult ei takistanud miski komisjonil uuendada menetluse alates täpselt sellest etapist alates, milles kõnealune rikkumine aset leidis, ja pärast selle rikkumise heastamist uut akti vastu võtta.
- 51 Sellest järeldub, et Üldkohus ei rikkunud õigusnormi otsustades, et komisjon võis kohtuotsuse Eurobolt täitmiseks uuendada menetluse alates etapist, milles leidis aset olulise menetlusnormi rikkumine, võimaldades nõnda tagada määruse nr 1225/2009 artikli 15 lõikes 2 ette nähtud nõuandekomiteega konsulteerimist puudutavate menetlusnõuete järgimise (vt analoogia alusel 28. jaanuari 2016. aasta kohtuotsus CM Eurologistik ja GLS, C-283/14 ja C-284/14, EU:C:2016:57, punkt 54).
- 52 Asjaolu, et nõue edastada nõuandekomiteele kogu tarvilik teave on menetluse nõuetekohasuse oluline tingimus, ei muuda seda järeldust ega käesoleva kohtuotsuse punktides 44 ja 47 meenutatud põhimõtteid. Samuti ei saa asjaolu, et dumpinguvastase tollimaksu valdkonnas on kaitseõigused asjaomaste ettevõtjate jaoks olulised – vastupidi apellantide väitele –, seada kahtluse alla 13. novembri 1990. aasta kohtuotsuse Fedesa jt (C-331/88, EU:C:1990:391) punktidest 33 ning 34 tulenevat kohtupraktikat.

- 53 Asjaomasesest valdkonnast sõltumata on menetlusnormi „olulise menetlusnormina“ määratlemise eesmärk tagada kohtualluvuse eeskirjade ja menetlusõiguste järgimine. Nende eeskirjade ja õiguste järgimist ei mõjuta aga kuidagi menetluse uuendamine alates etapist, milles leidis aset olulise menetlusnormi rikkumine, juhul kui selle olulise menetlusnormi rikkumine ei tingi menetluse varasemate etappide õigusvastasust.
- 54 Kuna käesolevas asjas ei mõjutanud kõnealune olulise menetlusnormi rikkumine laiendamismenetluse etappe, mis eelnesid sellele rikkumisele, ei takistanud miski komisjonil uuendada menetluse alates rikkumise toimumise hetkest ja pärast selle rikkumise heastamist uut akti vastu võtta.
- 55 Teiseks tuleb tõdeda seoses apellantide argumendiga, et ELTL artikkel 266 kohustab tagasi maksuma juba tasutud tollimaksu, mis ei tulene seadusest, et tõepoolest tuleb üldjuhul nii toimida siis, kui Euroopa Kohus tunnistab dumpinguvastase tollimaksu kehtestava määruse kehtetuks. Kuid, nagu on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 44, tuleb Euroopa Kohtu tühistava kohtuotsuse täpne ulatus ja seega sellest tulenevad kohustused kindlaks määrata juhtumipõhiselt, võttes arvesse mitte ainult selle kohtuotsuse resolutsiooni, vaid ka selle vajalikke põhjendusi (15. märtsi 2018. aasta kohtuotsus Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, punktid 62 ja 63).
- 56 Kohtuotsuses Eurobolt tunnistas Euroopa Kohus rakendusmääruse nr 723/2011 kehtetuks üksnes määruse nr 1225/2009 artikli 15 lõikes 2 sätestatud menetlusnormi rikkumise tõttu. Selles kohtuotsuses ei analüüsinud Euroopa Kohus seega üldse asjaomase rakendusmääruse materiaalõiguslikku sisu ega väljendanud järelikult ei negatiivset ega positiivset seisukohta selles sisalduvate eeskirjade õiguspärasuse suhtes. Seega ei saanud apellandid eeldada, et komisjon muudab oma seisukohta sisulistes küsimustes (vt analoogia alusel 13. novembri 1990. aasta kohtuotsus Fedesa jt, C-331/88, EU:C:1990:391, punkt 47).
- 57 Siinkohal on kohane meenutada veel seda, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei ole tühistatud või kehtetuks tunnistatud akti andnud institutsioonil sellele aktile tuginemiseks vaja, et menetluse uuendamise õigus oleks kohaldatavates õigusnormides sõnaselgelt ette nähtud (vt selle kohta 28. jaanuari 2016. aasta kohtuotsus CM Eurologistik ja GLS, C-283/14 ja C-284/14, EU:C:2016:57, punkt 52). Nimelt tuleneb määruse 2016/1036 artikli 9 lõikest 4, artikli 13 lõigetest 1 ja 3 ning artikli 14 lõigetest 1 ja 5 koostoimes – ehkki neis sätetes ei ole mainitud võimalust „kehtestada uuesti“ dumpinguvastane tollimaks pärast tühistava või kehtetuks tunnistava kohtuotsuse kuulutamist – siiski komisjoni õigus selline tollimaks uuesti kehtestada pärast seda, kui ta on uuendanud menetluse, mille tulemusena võeti vastu määrus, mille liidu kohus tühistas või kehtetuks tunnistas, ning on selles kontekstis *ratione temporis* kohaldatavate menetlus- ja materiaalõigusnormide kohaselt heastanud tuvastatud õigusvastasuse (vt selle kohta 19. juuni 2019. aasta kohtuotsus C & J Clark International, C-612/16, EU:C:2019:508, punktid 42 ja 43, ning 8. septembri 2022. aasta kohtuotsus Puma jt vs. komisjon, C-507/21 P, EU:C:2022:649, punkt 58).
- 58 Pärast kohtuotsuse Eurobolt kuulutamist uuendatud haldusmenetlus sai seega õiguspäraselt pöörduda nii, et uuesti kehtestati dumpinguvastane tollimaks, mis tulenes rakendusmäärusest nr 723/2011 toodete puhul, mis lubati vabasse ringlusesse määruse nr 91/2009 kohaldamise perioodil. Sellest järeldub, et selle rakendusmäärusega kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu viivitamatu ja täielik tagasimaksmine ei olnud kohustuslik (vt analoogia alusel 8. septembri 2022. aasta kohtuotsus Puma jt vs. komisjon, C-507/21 P, EU:C:2022:649, punkt 68).

- 59 Käesoleva kohtuotsuse punktides 55–58 esitatud kaalutlustest tuleneb, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 48 leidis Üldkohus õigesti, et komisjon võis menetluse uuendada alates etapist, milles leidis aset rikkumine, mille tagajärjed nähti ette kohtuotsuses Eurobolt, ning seejärel uuesti kehtestada rakendusmääruses nr 723/2011 sisaldunud meetmed, ilma et tal oleks kohustus maksta tagasi apellantide tasutud dumpinguvastane tollimaks.
- 60 Kolmandaks tuleb seoses tagasiulatuva jõu puudumise põhimõttega tõdeda – nagu Euroopa Kohus on juba otsustanud –, et kuigi määruse nr 1225/2009 artikli 10 lõikes 1, mis on identselt üle võetud määruse 2016/1036 artikli 10 lõikesse 1, on ette nähtud dumpinguvastaste meetmete tagasiulatuva jõu puudumise põhimõtte, mistõttu põhimõtteliselt saab neid meetmeid kohaldada üksnes kauba puhul, mis lastakse vabasse ringlusse pärast need meetmed kehtestava määruse jõustumise kuupäeva, on määruste nr 1225/2009 ja 2016/1036 mitmes sättes ette nähtud erand sellest põhimõttest (17. detsembri 2015. aasta kohtuotsus APEX, C-371/14, EU:C:2015:828, punkt 48).
- 61 Nii on meetmetest kõrvalehoidmist käsitlevate eeskirjade puhul kõnealuste määruste artikli 13 alusel vastu võetud laiendava määrusega lubatud laiendatud dumpinguvastase tollimaksu tagasiulatuvast sissenõudmine alles alates kuupäevast, mil nende määruste artikli 14 lõike 5 kohaselt oli kohustuslik import registreerida (17. detsembri 2015. aasta kohtuotsus APEX, C-371/14, EU:C:2015:828, punkt 49).
- 62 Sellest tuleneb, et pärast laiendava määruse tühistamist või kehtetuks tunnistamist uuendatud menetlus ei saa päädida sellise määruse vastuvõtmisega, millega kehtestatakse uuesti dumpinguvastane tollimaks, mida kohaldatakse kaubale, mis lubati vabasse ringlusse enne kuupäeva, millest alates oli impordi registreerimine kohustuslik. Seevastu on menetluse uuendamine lubatud siis, kui asjaomane dumpinguvastane tollimaks on aegunud, tingimusel et see tollimaks kehtestatakse uuesti selle maksu esialgse kohaldamisaja jooksul (vt analoogia alusel 15. märtsi 2018. aasta kohtuotsus Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, punktid 77 ja 78), ning seega üksnes mainitud aegumisele eelneva ajavahemiku osas, mistõttu laiendatud meetmed on üksnes tagasiulatuvad (17. detsembri 2015. aasta kohtuotsus APEX, C-371/14, EU:C:2015:828, punkt 47).
- 63 Seega ei ole määruse 2016/1036 artikli 10 lõikega 1 vastuolus see, kui vaidlusaluse määrusega kehtestati uuesti dumpinguvastane tollimaks impordile, mis toimus kohtuotsusega Eurobolt kehtetuks tunnistatud määruse kohaldamisaja jooksul (vt analoogia alusel 19. juuni 2019. aasta kohtuotsus C & J Clark International, C-612/16, EU:C:2019:508, punkt 57).
- 64 Järelikult ei kohaldanud Üldkohus õigusnormi valesti ka sellega, kui ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 55 ja 61 leidis, et tagasiulatuva jõu puudumise põhimõttega, nagu see on sätestatud määruse nr 1225/2009 artikli 10 lõikes 1, ei ole vastuolus asjaomast kaupa puudutava dumpinguvastase menetluse uuendamine ja dumpinguvastase tollimaksu uuesti kehtestamine impordile, mis toimus kohtuotsusega Eurobolt kehtetuks tunnistatud määruse kohaldamisaja jooksul.
- 65 Neljandaks tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktides 54–58 ja 60–63 esitatud põhjendustest, et vaidlusalust määrust vastu võttes ei omistanud komisjon endale õigusvastaselt Euroopa Kohtu ELTL artikli 264 alusel olevat pädevust, kuna ta ei seadnud kahtluse alla kohtuotsuse Eurobolt resolutsiooni ega selle põhjenduste võimalikku õiguspärasust, vaid piirdus pädeva institutsioonina käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis mainitud ajalistesse piiridesse jääva laiendava määruse vastuvõtmisega. Järelikult ei saa Üldkohtule ette heita ELTL artiklist 296

tulenevat põhjendamiskohustuse eiramist vaidlustatud kohtuotsuse punktis 99 esitatud sedastuses, et ELTL artikliga 264 ei ole välistatud asjaomase institutsiooni võimalus võtta meetmeid, mille ajaline mõju on sama kui otsusel, mille Euroopa Kohus teeks selle sätte teist lõiku kohaldades, võttes arvesse, et vaidlustatud kohtuotsuse punktist 98 nähtuvalt ei ole apellandid tõendanud, et vaidlusalune määrus on vastuolus kohtuotsuse Eurobolt resolutsiooni ja põhjendustega.

- 66 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimene kuni neljas väide põhjendamatusesse tõttu tervikuna tagasi lükata.

Viies väide

Poolte argumendid

- 67 Vaidlustatud kohtuotsuse punkti 112 käsitleva apellantide viienda väite kohaselt on Üldkohus tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet väärtalt tõlgendanud ja kohaldanud sedastusega, et sellest põhimõttest ei tulene nõue maksta käesolevas asjas dumpinguvastane tollimaks täielikult tagasi.
- 68 Apellandid on seisukohal, et sellisele järeldusele jõudes jättis Üldkohus tähelepanuta argumendi, mille kohaselt juhul, kui komisjonil oleks õigus võtta vastu selliseid akte nagu vaidlusalune määrus, minetaksid Euroopa Kohtu otsused oma õigusliku toime. Komisjoni poolt selles määruses kasutatud lähenemisviisiga nõustumise tagajärg oleks see, et ettevõtjatel kaoks üldse ajend dumpinguvastastes asjades komisjoni toimimisviisi vaidlustamiseks Euroopa Kohtus, mille tulemusel oleks välistatud mis tahes kontroll komisjoni pädevuse teostamise üle. Nimelt saaks komisjon Euroopa Kohtu tuvastatud rikkumise nõnda alati „heastada“ tagasiulatuva mõjuga akti vastuvõtmisega, nagu Euroopa Kohus ei oleks kunagi otsust teinud.
- 69 Komisjon palub viienda väite põhjendamatusesse tõttu tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

- 70 Apellatsioonkaebuse viiendas väites heidavad apellandid Üldkohtule ette õigusnormi valesti kohaldamist vaidlustatud kohtuotsuse punktis 112 olevas järelduses, et komisjon austas apellantide õigust tõhusale kohtulikule kaitsele. Nende väitel kohaldas Üldkohus nii toimides seda õigust väärtalt sedastusega, et sellest õigusest ei tulene nõue maksta täielikult tagasi dumpinguvastane tollimaks, mis oli kehtestatud määrusega, mis kohtuotsusega Eurobolt kehtetuks tunnistati.
- 71 Olgu öeldud, et vaidlustatud kohtuotsuse punktist 112 nähtub Üldkohtu seisukoht, et kuna komisjon heastas selle menetlusnormi rikkumise, mille tagajärjed nähti ette kohtuotsuses Eurobolt, teisisõnu tagas pädeva nõuandekomitee arutelu toimumise kohaldatavates õigusnormides ette nähtud olulisi menetlusnorme täielikult järgides ning kindlustas sellega uurimise järelduste – mida kohtuotsuses Eurobolt kahtluse alla ei seatud – paikapidavuse, siis täitis see institutsioon ELTL artiklist 266 tuleneva kohustuse võtta meetmed selle kohtuotsuse täitmiseks, ühtlasi austades apellantide õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.

- 72 Apellandid on sisuliselt seisukohal, et selle järeldusega jättis Üldkohus tähelepanuta argumendi, mille kohaselt juhul, kui komisjonil oleks õigus võtta vastu selliseid akte nagu vaidlusalune määrus, minetaksid Euroopa Kohtu otsused oma õigusliku toime.
- 73 See väide põhineb siiski valel eeldusel. Nimelt ei olnud vaidlusaluse määruse vastuvõtmise ajal – nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 64 – olemas ühtki liidu kohtu otsust, milles oleks tuvastatud rakendusmääruse nr 723/2011 sisuline kehtetus.
- 74 Nagu nimelt on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 56, tuvastas Euroopa Kohus kohtuotsuses Eurobolt selle rakendusmääruse kehtetuse üksnes menetlusnormi rikkumise tõttu, mida oli võimalik heastada, nagu nähtub käesoleva apellatsioonkaebuse esimese kuni neljanda väite analüüsist.
- 75 Järelikult leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 112 õigesti, et selle menetlusnormi rikkumise heastamise kontekstis austas komisjon apellantide õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, tagades nõuandekomitee arutelu toimumise kõiki kohaldatavates õigusnormides ette nähtud olulisi menetlusnorme täiel määral järgides.
- 76 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb viies väide põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Kuues väide

Poolte argumendid

- 77 Apellatsioonkaebuse kuuendas väites, mis käsitleb vaidlustatud kohtuotsuse punkte 129, 134, 138, 144, 148 ja 154, esitavad apellandid seisukoha, et Üldkohus on vääralt tõlgendanud ja kohaldanud määruse 2016/1036 artikli 13 lõiget 1, ELL artikli 5 lõikeid 1 ja 2 ning hea halduse põhimõtet sedastusega, et vaidlusalusel määrusel on kohane õiguslik alus.
- 78 Apellandid märgivad kõigepealt, et nende arvates on Üldkohus valesti mõistnud nende tühistamishagi põhjendamiseks esitatud teise väite ulatust. Enda sõnul rõhutasid apellandid selles väites, et määrus nr 91/2009 ei saanud osas, milles see tunnistati õigusvastaseks ja seetõttu kehtetuks 2016. aastal, olla kohane õiguslik alus vaidlusaluse määruse vastuvõtmiseks 2020. aastal, kuna viimati mainitud akt „täiendab“ määrust nr 91/2009, millega kehtestati lõplik dumpinguvastane tollimaks.
- 79 Apellandid esitavad kuuenda väite põhjendamiseks sisuliselt neli argumenti. Esiteks on Üldkohus ekslikult tuginenud 17. detsembri 2015. aasta kohtuotsusele APEX (C-371/14, EU:C:2015:828), kuna selles kohtuotsuses ei ole käsitletud vaidlustatud akti õiguslikku alust. Teiseks on Üldkohtu väitel dumpinguvastaste meetmete – ja seega vaidlusaluse määruse – vastuvõtmise õiguslik alus üldjuhul ELTL artikkel 207, ent apellantide sõnul ei saa määrus nr 91/2009, mis osutus õigusvastaseks, olla vaidlusaluse määruse kohane õiguslik alus. Kolmandaks on Üldkohus sisuliselt jätnud tähelepanuta ka olulise asjaolu, leides, et määruse nr 91/2009 kehtetuks tunnistamine ei mõjutanud selle kehtivust. Mainitud oluline asjaolu on see, et komisjon, kes tunnistas 2016. aastal asjaomase määruse õigusvastasuse tõttu kehtetuks, „elustas“ selle õigusvastaselt 2020. aastal, et kasutada seda vaidlusaluse määruse õigusliku alusena. Neljandaks on Üldkohus eksinud oma sedastuses, et määruse nr 91/2009 õiguspärasust ei saa hinnata WTO

õiguse alusel. Apellandid ei väida, et nimetatud määruses WTO õiguse rikkumise tõttu on vaidlusalune määrus õigusvastane, vaid täpsustavad, et see määrus ei saa olla vaidlusaluse määruse õiguslik alus.

- 80 Komisjon on seisukohal, et kuues väide ei saa olla edukas, kuna see põhineb ekslikul eeldusel, et vaidlusaluse määruse õiguslik alus on määrus nr 91/2009. Igal juhul on ka see väide tema sõnul põhjendamatu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 81 Apellatsioonkaebuse kuuendas väites esitavad apellandid sisuliselt seisukoha, et 2016. aastal õigusvastasuse tõttu kehtetuks tunnistatud määrus nr 91/2009 ei saa olla 2020. aastal vastu võetud vaidlusaluse määruse õiguslik alus, kuna viimati nimetatud akt on määrust nr 91/2009 täiendav määrus.
- 82 Esiteks tuleb meenutada, et kui komisjon kavatses uuesti kehtestada lõpliku dumpinguvastase tollimaksu, peab ta seejuures järgima õiguse ajalise kohaldamise suhtes kehtivaid põhimõtteid ning õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtteid. Neist põhimõtetest tulenevalt peab ta kohaldama materiaalõigusnorme, mis kehtivad asjasse puutuvate asjaolude asetleidmise ajal, isegi kui need normid ei ole enam kehtivad liidu institutsiooni akti vastuvõtmise ajal, tingimusel et säte, mis on akti õiguslik alus ja millest tuleneb liidu institutsioonile õigus võtta vastu asjasse puutuv akt, on kehtiv selle akti vastuvõtmise ajal. Samuti tuleb akti vastuvõtmise menetlus läbi viia akti vastuvõtmise ajal kehtivate normide kohaselt (14. juuni 2016. aasta kohtuotsus komisjon vs. McBride jt, C-361/14 P, EU:C:2016:434, punkt 40).
- 83 Nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 57, on määruse 2016/1036 artikliga 13 koostoimes artikli 14 lõikega 1 komisjonile antud õigus – pärast tühistamist või kehtetuks tunnistamist heastatavatel põhjustel – „taaskehtestada“ dumpinguvastane tollimaks uue määruse vastuvõtmise teel.
- 84 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 44 rõhutas, on enesestmõistetav, et dumpinguvastast tollimaksu saab laiendada üksnes siis, kui see on kõigepealt õiguspäraselt kehtestatud, ent selle laiendamise õiguslik alus ei ole mitte akt, millega see tollimaks kehtestati, vaid määrus 2016/1036. Lisaks mõjutab asjaolu, et vaidlusalune määrus täiendab määrust nr 91/2009, üksnes vaidlusaluse määruse ajalist ulatust. Nimelt saab dumpinguvastase tollimaksu laiendamise määrus – nagu nähtub sisuliselt käesoleva kohtuotsuse punktist 62 – puudutada üksnes ajavahemikku, mil oli kohaldatav akt, millega see tollimaks kõigepealt kehtestati (vt selle kohta 17. detsembri 2015. aasta kohtuotsus APEX, C-371/14, EU:C:2015:828, punktid 53 ja 54).
- 85 Sellest järeldub, et käesoleval juhul on vaidlusaluse määruse nõuetekohane õiguslik alus just määrus 2016/1036, nimelt selle artikkel 13 ja artikli 14 lõige 1, millele on viidatud vaidlusaluses määruses. Seega ei ole Üldkohus õigusnormi valesi kohaldanud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 125 ja 128 esitatud sedastusega, et vaidlusalune määrus võeti vastu nende sätete, mitte määruse nr 91/2009 alusel.
- 86 Teiseks ei ole Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 136 ELTL artiklile 207 viidates – vastupidi apellantide väitele – „tähelepanuta jätnud olulise asjaolu“. Kuigi Üldkohus viitas sellele esmase õiguse sättele, ei teinud ta seda mitte vaidlusaluse määruse õigusliku aluse põhjendamiseks, vaid selleks, et kummutada apellantide argument, et eiratud on omistatud pädevuse põhimõtet, mis on ette nähtud ELL artikli 5 lõigetes 1 ja 2. Nimelt on ELTL artikli 207

lõige 2 esmase õiguse säte, mis annab liidu seadusandjale õiguse võtta vastu norme, millega antakse komisjonile rakendamispädevus võtta vastu meetmetest kõrvalehoidmist käsitlev määrus, mida seadusandja on teinud määruse 2016/1036 artiklis 13 ja artikli 14 lõikes 1.

- 87 Kolmandaks ei saa Üldkohtule ette heita, et ta on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 129 ja 134 osutanud 17. detsembri 2015. aasta kohtuotsusele APEX (C-371/14, EU:C:2015:828), kuna selles kohtuotsuses ei võtnud Euroopa Kohus seisukohta argumendi suhtes, mille kohaselt õigusvastane määrus ei saa olla vaidlusaluse määruse õiguslik alus.
- 88 Esiteks tuleb kohtujuristi ettepaneku punktis 57 märgitu eeskujul tõdeda, et Üldkohus ei ole arutluskäigus, mis puudutab liidu õigusaktide hindamist WTO eeskirjade ja otsuste alusel, valesi kohaldanud ühtki õigusnormi. Nagu Euroopa Kohus on juba varem leidnud, ei saa määruse nr 91/2009 kehtivust hinnata WTO vaidluste lahendamise organi 28. juuli 2011. aasta ja 12. veebruari 2016. aasta otsustes käsitletud aruannete alusel (vt selle kohta 9. juuli 2020. aasta kohtuotsus Donex Shipping and Forwarding, C-104/19, EU:C:2020:539, punktid 45–48). Teiseks ei saa liidu akti õigusvastasuse tuvastamise *ex tunc* mõjuga samastada seda, kui kõnealuse akti tunnistab kehtetuks selle autor, kuna viimasel juhul on kehtetuks tunnistamisel tagajärjed üksnes tulevikus.
- 89 Seega ei kohaldanud Üldkohus valesi õigusnormi vaidlustatud kohtuotsuse punktis 138 esitatud sedastusega, et määrusega nr 91/2009 kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu *ex nunc* kehtetuks tunnistamine, mille tingis WTO vaidluste lahendamise organi 12. veebruari 2016. aasta otsus, ei mõjuta selle määruse kehtivust.
- 90 Nagu Euroopa Kohus 17. detsembri 2015. aasta kohtuotsuse APEX (C-371/14, EU:C:2015:828) punktis 54 ongi tõdenud, ei pea lõplikku dumpinguvastast tollimaksu laiendava meetme – mis olemuselt lõplikku dumpinguvastast meetet täiendavana ei saagi jääda kehtima pärast laiendatava meetme aegumist – kehtestamise otsus olema vastu võetud tingimata enne laiendatava meetme aegumist.
- 91 Järelikult tuleb apellatsioonkaebuse kuues väide põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Seitsmes väide

Poolte argumendid

- 92 Apellatsioonkaebuse seitsmendas väites, milles on käsitletud vaidlustatud kohtuotsuse punkte 164–167, esitavad apellandid seisukoha, et Üldkohus on valesi kohaldanud kolme õigusnormi sedastusega, et vaidlusaluse määrusega saab lõplikult keelata rakendusmääruse nr 723/2011 alusel apellantide tasutud tollimaksu tagasimaksmise ja kohustada tolli tagasi nõudma juba tagasi makstud tollimaksu. Nii toimides on Üldkohus vääralt tõlgendanud ja kohaldanud määruse 2016/1036 artikli 13 lõiget 1, ELL artikli 5 lõikeid 1 ja 2 ning hea halduse põhimõtet.
- 93 Apellandid väidavad esiteks, et Üldkohus määratles alusetult tasutud tollimaksu tagasimaksmise keelu ekslikult kui „pelgalt meetmetest kõrvalehoidmise vastase tollimaksu uuesti kehtestamise loogilise tagajärje“, ehkki väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et alusetult makstud tollimaksu tagasimaksmise taotluste üle otsustamine kuulub tolli ainupädevusse. Teiseks on Üldkohus vääralt tõlgendanud Euroopa Kohtu praktikat, millest tuleneb komisjoni pädevus teha

tollile ettekirjutusi. Nimelt puudutab see kohtupraktika olukorda, kus komisjon teeb ettekirjutuse, millega ajutiselt keelatakse tasutud tollimaksu tagasimaksmine kuni dumpinguvastase menetluse uuendamise ja tollimaksu uuesti kehtestamiseni, mitte lõplikku tagasimaksmise keeldu. Kolmandaks on Üldkohus ekslikult järeldanud, et komisjon võis lõplikult keelata tollimaksu tagasimaksmise põhjusel, et Euroopa Kohtu lubatud ajutise keelu eesmärk on „muuta võimalikuks ja ette valmistada“ lõplik keeld. Tagasimaksmist puudutavad lõplikud otsused kuuluvad aga tolli ainupädevusse.

- 94 Komisjon järeldab, et osaliselt ei saa käesolev väide olla edukas ja on osaliselt põhjendamatu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 95 Apellatsioonkaebuse seitsmendas väites leiavad apellandid sisuliselt, et Üldkohus on eiranud õigusnormi sedastusega, et vaidlusaluse määrusega saab lõplikult keelata selle tollimaksu tagasimaksmise, mis tunnistati kohtuotsusega Eurobolt õigusvastaseks ELL artikli 5 lõigete 1 ja 2 rikkumise tõttu.
- 96 Sellega seoses nähtub Euroopa Kohtu praktikast, et dumpinguvastast tollimaksu, mille kehtestanud määrus kehtetuks tunnistatakse, ei pea igas olukorras kohe ja täies ulatuses tagasi maksuma. Samadel asjaoludel on komisjonil pädevus anda selle määruse kehtetuks tunnistatud kohtuotsuse täitmise eesmärgil tolliasutustele korraldusi (vt selle kohta 15. märtsi 2018. aasta kohtuotsus Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, punktid 59, 60, 70 ja 71, ning 19. juuni 2019. aasta kohtuotsus C & J Clark International, C-612/16, EU:C:2019:508, punkt 48).
- 97 On tõsi, et eelmises punktis viidatud kohtupraktika aluseks olnud kohtuasjades puudutasid kõnealused ettekirjutused tagasimaksmise ajutist keeldu teatavaks ajavahemikuks, mitte lõplikku keeldu nagu käesolevas asjas. Siiski on Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 167 õigesti märkinud, et tagasimaksmise ajutise keelu eesmärk on teha võimalikuks ja valmistada ette lõpliku keelu võimalik kehtestamine juhaks, kui kehtetuks tunnistatud tollimaks pärast meetmetest kõrvalhoidmise uurimise uuendamist uuesti kehtestatakse. Seega tuleneb alusetult makstud tollimaksu tagasimaksmise keeld loogiliselt võimalusest, et eeskirjade eiramiseta kulgenud menetluse päädides see maks uuesti kehtestatakse.
- 98 Vastupidi sellele, mida väidavad apellandid, on tolli pädevuses impordi- või eksporditollimaksu tagasimaksmine, ent vaid siis, kui seda pädevust vastavalt tolliseadustiku artikli 116 lõike 1 esimesele lõigule teostatakse pädeva asutuse vea tõttu või kui on kindlaks tehtud, et esialgu teatatud tollivõlg ületab tasumisele kuuluva summa või et kaup oli defektne või ei vastanud lepingu tingimustele, või isegi õigluse kaalutlusel.
- 99 Kuna käesoleval juhul on vaidlusaluse määrusega kehtestatud dumpinguvastane tollimaks identne rakendusmäärusega nr 723/2011 kehtestatud tollimaksuga, siis oli komisjonil määruse 2016/1036 artikli 14 lõike 1 alusel pädevus keelata varem sisse nõutud tollimaksu tagasimaksmine (vt analoogia alusel 15. märtsi 2018. aasta kohtuotsus Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, punktid 57 ja 58).
- 100 Vaidlusaluse määrusega dumpinguvastase tollimaksu uuesti kehtestades säilitas komisjon liidu tootmisharu kaitse, kehtestamata apellantidele siiski mingit kohustust, mis oleks ulatuslikum kohustustest, mis tulenesid rakendusmäärusest nr 723/2011, millest kõrvaldati kohtuotsusega Eurobolt tuvastatud õigusvastasus (vt analoogia alusel 8. septembri 2022. aasta kohtuotsus Puma jt vs. komisjon, C-507/21 P, EU:C:2022:649, punkt 68).

- 101 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb seitsmes väide tervikuna põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- 102 Kuna nõustuda ei saa ühegi väitega, mille apellandid oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks on esitanud, tuleb apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 103 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluses, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 104 Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja apellandid on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb komisjoni kohtukulud välja mõista apellantidelt, kes ühtlasi kannavad ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.

2. Mõista Euroopa Komisjoni kohtukulud välja Eurobolt BV-lt, Fabory Nederland BV-lt ja ASF Fischer BV-lt ning jätta nende kohtukulud nende endi kanda.

Allkirjad